

Citace pro všechny případy

Citační etika, norma ČSN ISO 690, citační software

Martin Krčál

Bibliografické citace

Citát, parafráze

■ citát

- ❖ doslovné uvedení cizího výroku nebo textu ve vlastním dokumentu
- ❖ uvozovky, změna stylu písma (řez, font)
- ❖ více než 4 řádky (40 slov) – samostatný odstavec, odsazení (5pt)

■ parafráze

- ❖ vyjádření cizí myšlenky vlastními slovy
- ❖ větší míra zapracování do vlastního textu
- ❖ nesmíme změnit původní myšlenku
- ❖ platí i pro výtah z textu

Obecně známé věci

- základní informace z oboru
  - ❖ např. voda vaří při 100°C
- musí se citovat?
- jakou zvolím publikaci?
  - ❖ encyklopedie, slovník

NEmusíte citovat!!!

Bibliografické citace/reference

- info o dokumentu, který autor použil při psaní své práce
- propojení s původním textem
- hlavní složky
  - ❖ etika citování
  - ❖ technika citování
    - forma – např. styl nebo standard

Proč citujeme

- zpětné ověření uvedených tezí
- získání širšího kontextu k popisované problematice
  - ❖ možnost uvedení čtenáře do souvislostí
- ochrana intelektuálního vlastnictví a autorských práv

Citační etika

- intelektuální vlastnictví ⇒ ochrana AZ
- povinnost zveřejňovat všechny materiály, které jsme použili
- citace přesné a přehledné
  - ❖ zpětná dohledatelnost pramenů
  - ❖ slušnost vůči autorovi

Chyby proti citační etice

- citování díla, které autor při práci nepoužil
  - ❖ citování kapacit z oboru, i když nemají žádnou souvislost s tématem díla
- necitování díla, které bylo použito
- autocitace
  - ❖ citování ostatních vlastních prací bez zřejmé souvislosti s novým dílem
- nepřesné citování
  - ❖ znemožňuje identifikaci a dohledatelnost

Citační styly

■ ČSN ISO 690

- ❖ česká verze mezinárodní normy

■ Harvard

- ❖ citační styl Harvard Bussiness School

■ Vancouver

- ❖ pro časopisy z oblasti lékařství, biomedicíny, lékařských technologií apod., manuál v [PDF](#)

■ Chicago

- ❖ společenské vědy,
- ❖ popisuje také citování VŠKP

Citační styly

■ APA

- ❖ pro potřeby American Psychological Association
- ❖ psychologie + další příbuzné obory

■ MLA

- ❖ humanitní obory (např. jazykověda), manuál v [PDF](#)

■ **AMA**

- ❖ citační styl American Medical Association
- ❖ pro lékařství a biologii, manuál v [PDF](#)

■ CSE

- ❖ citační styl pro přírodní vědy

ČSN ISO 690

Nová norma

- Platná od 1.4.2011
- Nahradila ČSN ISO 690 a 690-2
- Nová verze po 14-ti letech
- Obecně uznávaná interpretace normy (Biernátová, Skůpa)
  - ❖ připomínkováno 8 odborníky na citace
- Jiný zápis autorů
- Dostupnost není v <>
- Není nutné uvádět počet stran

Obecná struktura

- Jména tvůrců
- Název
- Typ nosiče (jen u elektronických)
- Vydání
- Nakladatelské informace
- Datum vydání
- Edice
- Číslování
- Identifikátor
- Dostupnost
- Poznámky

Tištěné dokumenty

Citování tištěných dokumentů

- Citovaný text mít fyzicky u sebe
- Pokud údaj chybí:
  - ❖ odhadne se
  - ❖ vynechá se
- Zdroje informací
  - ❖ Titulní list
  - ❖ Rub titulního listu
  - ❖ Tiráž
  - ❖ [Externí zdroje]
  - ❖ [Odhad]

Monografie

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev.* Sekundární odpovědnost. Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, rozsah stran. Edice: Subedice, číslo edice. Standardní číslo. Dostupnost. Poznámky.
- HOLZNER, Steven a Jan ŠINDELÁŘ. *RSS: automatické doručování obsahu vašich WWW stránek.* Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007, 278 s. ISBN 978-80-251-1479-7.

Část monografie – pouze strany

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev.* Sekundární odpovědnost. Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, rozsah stran. Edice: Subedice, číslo edice. Standardní číslo. Dostupnost. Poznámky.
- HENRY, Miriam et al. *Understanding Schooling: An Introductory Sociology of Australian Education.* London, Sidney: Routledge, 1988, s. 18-39. ISBN 0-415-00895-6. Dostupný také z: <http://site.ebrary.com/lib/masaryk/docDetail.action?docID=10017788&p00=sociology>

Článek

- Primární odpovědnost. Název článku: podnázev článku. Sekundární odpovědnost článku. *Název periodika: podnázev periodika.* Místo: Nakladatelství, rok vydání, **ročník**(číslo) rozsah stran. Standardní číslo. Dostupnost. Poznámky.
- DASGUPTA, Partha a Eric MASKIN. Efficient Auctions. *The Quarterly Journal of Economics.* Oxford (GB): Oxford University Press, 2000, **115**(2), 341-388. DOI: 10.1162/003355300554755.

Periodikum

- *Název periodika: podnázev periodika.*
Odpovědnost. Místo: Nakladatelství, rok vydání, **ročník**(číslo). ISSN. Dostupnost. Poznámky.
- *Bacteriology.* Edited by John Mosley.
Preliminary edition. London: Routledge, 1987, **1**(1). ISSN 0051-3772. Vychází 12x ročně.

Sborník

- Primární odpovědnost sborníku. *Název sborníku: podnázev sborníku*. Sekundární odpovědnost sborníku. Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, počet stran. Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- TKAČÍKOVÁ, Daniela a Barbora RAMAJZLOVÁ (ed.). *Automatizace knihovnických procesů – 11: sborník z 11. ročníku semináře pořádaného ve dnech 16.–17. května 2007 v Liberci*. Praha: ČVUT, 2007. ISBN 978-80-01-0369. Dostupné také z: <http://www.akvs.cz/akp-2007>

Príspevek

- Primárny zodpovednosť príspevku. Názov: podnázov príspevku. Sekundárny zodpovednosť príspevku. In: Primárny zodpovednosť zborníku. *Názov zborníku: podnázov zborníku*. Sekundárny zodpovednosť zborníku. Vydání. Miesto vydání: Nakladateľství, rok vydání, rozsah strán. Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnosť. Poznámky.
- POLIŠENSKÝ, Jiří. Implementace formátu METS v Systému Kramerius. In: TKAČÍKOVÁ, Daniela a Barbora RAMAJZLOVÁ (ed.). *Automatizace knihovnických procesů – 11: sborník z 11. ročníku semináře pořádaného ve dnech 16.–17. května 2007 v Liberci*. Praha: ČVUT, 2007, s. 25-32. Dostupné také z: <http://www.akvs.cz/akp-2007/13-polisensky.pdf>

Akademická práce

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev.* Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, počet stran. Standardní číslo. Dostupnost. Poznámky.
- JANKŮ, Monika. *Mateřství a dětství očima žen různých generací.* Brno, 2008, 133 s.
Dostupné z:
http://is.muni.cz/th/78718/fss_m_a2.
Vedoucí diplomové práce Miroslava Štěpánková. Masarykova univerzita, Katedra psychologie.

Legislativa

Není definováno v normě, odvozeno z obecné struktury!

- Působnost. Primární odpovědnost. Název: podnázev. In: Primární odpovědnost sbírky. *Název sbírky: podnázev sbírky*. Rok vydání, část, rozsah stran. Dostupnost. Poznámky.
- Česko. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388-5419. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1998/sb039-98.pdf>
- *Na právnických fakultách se při citování vychází z [Legislativních pravidel vlády](#) (s. 48-52).*

Normy a standardy

- Označení. *Název: podnázev. Vydání. Místo, Nakladatelství, rok/datum vydání, počet stran. Dostupnost. Poznámky.*
- ČSN EN 62270. *Automatizace vodních elektráren: pokyn pro řízení pomocí počítače.* Praha: Český normalizační institut, 2005-03-01. 72 s. Třídící znak 08 5500.

Kartografické materiály

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev.*
Měřítko. Sekundární odpovědnost.
Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, rozměr. Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost.
Poznámky.
- *Třeboňsko: velká cykloturistická mapa.*
[1:60 000]. Vizovice: Shocart, 2008. ISBN 978-80-7224-565-9.

Firemní literatura a nepublikované dokumenty

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev.*
Sekundární odpovědnost. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání. Rozsah stran. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- KŘÍŽ, Jan, Martin KRČÁL a Blanka FARKAŠOVÁ. *Nastavení připojení k internetu: jednoduchý interní návod pro zaměstnance.* Verze 1.4.11. Brno, 2010. 4 s. Dostupné z intranetu ÚK FSS MU. Interní manuál.

Obrázek/reprodukce např. v knize

- Primární odpovědnost příspěvku. Název: podnázev příspěvku. Sekundární odpovědnost příspěvku. In: Primární odpovědnost knihy. *Název knihy: podnázev knihy*. Sekundární odpovědnost. Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, rozsah stran. Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- LONGONI, Baltassar. Zlatá pole Itálie [obraz, 1940]. In: PIJOAN, José. *Dějiny umění 11*. Praha: Balios, Knižní klub, 2000, s. 251. ISBN 80-242-0449-5.

Umělecké předměty v galeriích

- Primární odpovědnost díla. *Název díla: podnázev* [nosič]. V: Město: Instituce. Poznámky.

Pozn.: V: = At: = místo uložení

- DVOŘÁK, Karel. *Sochař Jan Štursa* [socha]. V: Praha: Národní galerie. Inventární číslo P3598.

Elektronické dokumenty

Citování elektronických dokumentů

- Problém nalezení bibliografických info
- Zdroje informací
  - ❖ nadpisy
  - ❖ hlavička, metadata
  - ❖ titulek
  - ❖ [externí zdroje]
  - ❖ [odhad]
- údaje o datu citování, aktualizace, data publikování, nosiče, místo vydání verze

e-Článek

- Primární odpovědnost. Název článku: podnázev článku. Sekundární odpovědnost článku. *Název periodika: podnázev periodika* [nosič]. Místo: nakladatelství, rok/datum vydání, **ročník**(číslo), rozsah stran, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- SRBECKÁ, Gabriela. Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání. *Inflow: information journal* [online]. Brno: [Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, KISK], 2010, roč. 3, č. 7 [vid. 2010-08-06]. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/rozvoj-kompetenci-studentu-ve-vzdelavani>

e-Kniha

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- HÖNIG, Johannes Franz. *Abdominoplastik: Prinzip und Technik* [online]. [Heidelberg]: Steinkopff, 2008 [vid. 2011-10-18]. ISBN 978-3-7985-1817-9. DOI: 10.1007/978-3-7985-1817-9. Dostupné z: <http://www.springerlink.com/content/978-3-7985-1816-2>

Další e-dokumenty

- obdobně se vytvářejí citace elektronických ekvivalentů klasických dokumentů
- e-příspěvky, e-časopisy, e-firemní literatura, část e-knihy, e-práce

Webové sídlo

- Primární odpovědnost. *Název webu: podnázev webu* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida): Wikipedia Foundation, 5 November 2001, 18 October 2011 [vid. 2011-10-18. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org>

Webová stránka

- Primární odpovědnost stránky. *Název stránky: podnázev stránky*. Primární odpovědnost webu. *Název webu: podnázev webu* [nosič]. Sekundární odpovědnost webu. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- Wikipedia:About. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida): Wikipedia Foundation, 5 November 2001, last modified on 23 September 2011 at 08:29 [vid. 2011-10-18]. Dostupné z <http://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:About>

Příspěvek na webovém sídle

- Primární odpovědnost příspěvku. Název příspěvku: podnázev příspěvku. In: Primární odpovědnost webu. *Název webu : podnázev webu* [nosič]. Sekundární odpovědnost webu. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- Albert Einstein. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida): Wikipedia Foundation, 5 November 2001, 3 March 2010 [vid. 2010-03-03]. Dostupné z http://en.wikipedia.org/wiki/Albert_Einstein

Blog

- Primární odpovědnost příspěvku. Název příspěvku: podnázev příspěvku. In: Primární odpovědnost blogu. *Název blogu: podnázev blogu* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- TWEETY. Pokročilá propagace webu. In: *SEO blog* [online]. 7. 1. 2008 [vid. 2010-07-08]. Dostupný z: <http://www.seoblog.cz/pokrocila-propagace-webu>

e-Příspěvky

- jako blogy se citují příspěvky do:
  - ❖ elektronických monografií
  - ❖ webových sídel
  - ❖ databází
  - ❖ počítačových programů

Obrázky na internetu

- Primární odpovědnost k obrázku. Název obrázku: podnázev. In: Primární odpovědnost webu. *Název webu : podnázev webu* [nosič]. Sekundární odpovědnost webu. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- KOITMÄE, Martin. Helkivad ööpilved Kuresoo kohal.jpg [mraky nad Soomaa National Park v Estonsku]. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida): Wikipedia Foundation, 26 July 2009 [vid. 2012-03-22]. Dostupné z http://en.wikipedia.org/wiki/File:Helkivad_ööpilved_Kuresoo_kohal.jpg. Rozlišení 3402×2261 pixelů, velikost souboru 2.72 MB, formát JPG.

Zpráva v e-konferenci

- Primární odpovědnost zprávy. Název zprávy: podnázev zprávy. In: *Název systému zpráv: podnázev systému zpráv* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Místo vydání: Vydavatel, datum vydání/odeslání, datum aktualizace [datum citování]. Číslování/lokace v rámci systému zpráv. Dostupnost. Poznámky.
- RICHTER, Vít. Autorske pravo ve znalostni ekonomice. In: *KNIHOVNA List: Diskusni skupina knihoven a automatizace knihoven* [online]. Praha: CESNET, Fri, 15 Aug 2008 11:54:34 +0200 [vid. 22. prosince 2008]. Dostupné prostřednictvím e-mailu: knihovna@cesnet.cz a také z archivu: <http://listserv.cesnet.cz/cgi-bin/wa?A2=ind0808&L=knihovna&T=0&F=&S=&P=3291>

e-mailová zpráva

- Primární odpovědnost zprávy. *Název zprávy: podnázev zprávy* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Datum a čas přijetí zprávy [datum citování]. Poznámky.
- FALADOVÁ, Adéla. *Re: Zápis z jednání k novele AZ - knihovní licence, 12.3.2012 - a související dokumenty* [elektronická pošta]. Příjemce zprávy: Martin Krčál. 19. března 2012 10:33 [cit. 2012-03-22]. Osobní komunikace.

Citace v textu

a jiné „speciality“

Druhy citování

- použitá literatura, bibliografie
  - ❖ úplná citace
- v textu
  - ❖ poznámky pod čarou
  - ❖ čísla odkazující na použitou literaturu
  - ❖ příjmení

Citování pod čarou

- v normě není definováno
- pod čarou jen zkrácená citace
- údaje potřebné k identifikaci
  - ❖ autoři, název, strana
  - ❖ SMITH, Michael. *Digital libraries*, s. 195.
  - ❖ pokud jsou poznámky stejné lze zadat: tamtéž
- údaje lze i přidat – pro lepší identifikaci
- uvádíme alespoň prvního autora
- název lze zkrátit, nedáváme podnázev
- název celku je kurzívou, název části ne

Vancouverský styl

- číslování odkazů v použité literatuře
- každý záznam má pevné číslo
- řazení dle použití v textu
- ukázka citace v soupisu
  - ❖ 20. KRUG, Steve. *Web design: nenutíte uživatele přemýšlet!*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2006, 167 s. ISBN 80-251-1291-8.
- ukázky citací v textu
  - ❖ (20, s. 145) – pokud odkazujete na konkrétní stranu
  - ❖ (20) – pokud odkazujete na celé dílo

Harvardský styl

- dle jmen autorů
- nutná jednoznačná identifikace
- v soupisu rok umístíme hned za primární odpovědnost
  - ❖ pokud není, tak za název
  - ❖ pokud je uvedeno celé datum, pak za autory vložíme rok a za vydavatelem celé datum
- v soupisu řadíme dle roku

Příklady Harvardu

■ ukázka citace v soupisu

- ❖ KRUG, Steve, 2006. *Web design: nenutíte uživatele přemýšlet!*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 167 s. ISBN 80-251-1291-8.

■ ukázky citací v textu

- ❖ (Krug 2006, s. 145) – pokud odkazujete na stranu
- ❖ ...jak píše Krug (2006, s. 145) – pokud se jméno objeví již v textu, pak se v závorce neobjeví
- ❖ (Krug 2006) – pokud odkazujete na celé dílo

Příklady Harvardu – možná záměna

■ ukázka citace v soupisu

- ❖ KRUG, Steve, 2006a. *Web design: nenuťte uživatele přemýšlet!*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 167 s. ISBN 80-251-1291-8.
- ❖ KRUG, Steve, 2006b. Usability? Usability!. *Webdesign Magazine*, **3**(1).

■ ukázky citací v textu

- ❖ (Krug 2006a, s. 145) – pokud se odkazuje na knihu
- ❖ ...jak píše Krug (2006b, s. 145) – pokud se odkazuje na článek
- ❖ (Krug 2006a) – pokud se odkazuje na knihu
- ❖ (Krug 2006b) – pokud se odkazuje na článek

Citování ze sekundárního zdroje

- pokud nemáte k dispozici primární zdroj, ale někdo ho zmiňuje v jiném zdroji
- Citace primárního zdroje. **Podle:**
Citace sekundárního zdroje.
- KRUG, Steve. *Web design: nenutíte uživatele přemýšlet!*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2006, 167 s. ISBN 80-251-1291-8. Podle: DYNBYLOVÁ, Nikola. *Čtenářství z odborného pohledu: návrh portálu*. Brno: 2010. Dostupné také z: Thesis.cz. Diplomová práce obhájená na Kabinetu informačních studií a knihovnictví FF MU.

Citační software

Co je citační SW?

- = Reference management software/system
- správa citací
- funkce
  - ❖ vkládání/import záznamů (z DB)
  - ❖ export do citačních stylů, tvorba bibliografií
  - ❖ vyhledávání
  - ❖ nově funkce Webu 2.0
  - ❖ nástroje (Word, lišty,...)
  - ❖ ...

EndNote Web

- Thomson Reuters
- správy citací, podpora různých typů dokumentů a citačních stylů
- nepřímý import z profi DB (přes externí soubory)
- dostupný na MU

- generátor citací
- správa citací po registraci
- generování dle stylu ČSN ISO 690
- export do Wordu
- importy dle ISBN a DOI
- ...
- Citace Pro – více stylů, Shibboleth,...

Zdarma dostupný SW

■ ZOTERO

zotero

- ❖ rozšíření do Firefoxu
- ❖ umí získávat bibliografické údaje přímo z webové stránky
- ❖ sdílení a export citací

■ Connotea

 Connotea

- ❖ systém pro správu odkazů z internetu a profi DB
- ❖ citace lze tagovat a sdílet

■ CiteULike

citeulike

- ❖ systém pro správu citací
- ❖ možnost doplnění FT, tagování, sdílení, RSS
- ❖ podpora všech významných citačních stylů
- ❖ ale nepodporuje ISO 690

Další citační SW

■ BibTEX

- ❖ generování použité literatury v prostředí LATEX
- ❖ oddělení obsahu od formy
- ❖ BibShare - plug-in pro Word

■ Bibus

- ❖ open source
- ❖ spolupracuje s BibTEX

■ EasyBib

- ❖ free (MLA), premium (AMA, Chicago)
- ❖ zajímavý import dat (např. WorldCat)

Další citační SW

■ Citation Machine

- ❖ generátor citací
- ❖ dle ISBN
- ❖ MLA, APA, Turabian, Chicago
- ❖ problém s českou literaturou

Více info o citačním SW

- Bibliografické manažery (Infogram)

Zdroje:

- norma ČSN ISO 690
- norma ISO 690:2010
- citování dle ČSN ISO 690
  - ❖ BIERNÁTOVÁ, Olga a Jan Skůpa - [Bibliografické odkazy a citace dokumentů: dle ČSN ISO 690 \(01 0197\) platné od 1. dubna 2011](#) [pdf, 1.3 MB]
  - ❖ BIERNÁTOVÁ, Olga - [Bibliografické citace dle aktualizované normy ČSN ISO 690](#) [ppt, Slideshare]
  - ❖ Tkačíková, Daniela - [Jak zpracovávat bibliografické citace](#) (e-kurz VSB-TUO)
  - ❖ Bratková, Eva - [Bibliografické odkazy pro seznamy a citace](#) (příklady)
  - ❖ Kratochvíl, Jiří a kol. - [Metodika tvorby bibliografických citací](#) (e-kniha volně dostupná na MU)
- citování dle ČSN ISO 690 a 690-2
  - ❖ BRATKOVÁ, Eva - [Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2](#) [pdf, 860 kB]

...a samozřejmě

Závěr

Děkuji Vám za pozornost

Martin Krčál
krcal@fss.muni.cz